

Q&A Webinar Rode draden in tarievenonderzoeken jeugdhulp

Dit overzicht bevat alle vragen die via de livechat zijn gesteld. Opmerkingen die via de chat zijn binnengekomen, hebben wij ter kennisgeving aangenomen en leest u niet terug in dit overzicht.

1. De amvb beoogt tariefsdifferentiatie te bevorderen. Betekent dat gedifferentieerde tarieven voor verschillende doelgroepen of uniforme tarieven voor alle doelgroep?

Het idee is dat voor complexere zorg hogere prijzen worden bepaald dan voor minder complexe zorg.

2. Klopt het dat de amvb niet geldt indien het college een subsidie geeft voor algemenere activiteiten die de jeugdzorg bevorderen, zoals bijvoorbeeld een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuwe begeleidingsvorm voor jeugdigen met autisme?

In de Nota van Toelichting staat hierover: *Jeugdzorg kan ook worden gesubsidieerd. Voorliggende amvb geldt voor alle inkoop door colleges en voor door hen verleende subsidies voor zover deze het daadwerkelijk verlenen van jeugdzorg volledig bekostigen. Ook in dergelijke gevallen is het immers wenselijk dat een aanbieder een reële prijs (in subsidieverband meestal als 'vergoeding' aangeduid) voor zijn diensten ontvangt. De amvb is niet van toepassing indien de subsidie voor iets anders wordt verstrekt dan de daadwerkelijke verlening van jeugdzorg of slechts een tegemoetkoming is in de kosten van daadwerkelijke zorgverlening. Hetzelfde geldt wanneer er een algemene bijdrage wordt verstrekt aan een project van een aanbieder dat (onder meer) is gericht op jeugdigen, waarbij de gemeente het aan de aanbieder overlaat om te beslissen hoe het project precies wordt ingericht en waar de subsidie dus precies voor wordt gebruikt.*

Op basis van bovenstaande valt dus te concluderen dat de amvb niet geldt bij subsidiëring van algemenere activiteit die de jeugdzorg bevorderen.

3. Wat kan ik nalezen in de Nota van Inlichtingen?

Waarschijnlijk refereert u met deze vraag aan de Nota van *Toelichting* bij de amvb. Daarin staat een toelichting op en uitleg over hoe de amvb geïnterpreteerd en gelezen dient te worden in haar toepassing. Bijvoorbeeld over welke (kosten)onderdelen onder de kostprijselementen vallen. (Een nota van *inlichtingen* is een document in een inkooptraject waarmee een gemeente vragen beantwoordt van aanbieders.)

4. Ik mis de eisen die de jeugdwet en verschillende rechterlijke uitspraken aan tarieven stellen. Bijvoorbeeld tarieven passend voor een efficiënt functionerende aanbieder, of dat het regionaal passend moet zijn.

Eisen vanuit de Jeugdwet en rechtelijke uitspraken zijn onderdeel van de wet- en regelgeving en inderdaad een randvoorwaarde bij tariefsbepaling.

5. Dat een groot deel van de regio's geen kostprijsonderzoek heeft gedaan, kan dat te maken hebben met de uitvoeringsvariant waarvoor is gekozen (in dat geval Taakgericht - lumpsum naar aanbieder(s) dus tarief minder relevant voor die gemeenten)?

Nee, in de scope van ons onderzoek hebben we de taakgerichte bekostiging uitgesloten. Onze bevindingen zijn dus gebaseerd op de kostprijsonderzoeken bij gemeenten die niet taakgericht hebben bekostigd. Bij onze inventarisatie van kostprijsonderzoeken bij de 42 regio's merkten we dat er bij de regio's die taakgericht bekostigen geen kostprijsonderzoeken voorhanden waren.

6. Wat weerhoudt ons ervan om tot een format voor tariefstelling te komen waar gemeenten en aanbieders landelijk gebruik van kunnen maken? Is het geen tijd dat de publieke sector een aantal zaken waar de commerciële sector goed in is overneemt?

De diversiteit aan producten en diensten, bekostigingsvarianten, gemeentelijke (declaratie)regels en methodologie in kostprijsonderzoeken maakt een format voor tariefstelling complex. Een landelijk format zou een praktische uitwerking zijn van de amvb reële prijzen Jeugdwet, maar adresseert slechts een deel van de problematiek. De discussies rond bijvoorbeeld de data-uitvragen, benchmarks, normeringen en functiemixen worden daarmee niet opgelost.

7. Hoe bepaal je de kosten van beroepskrachten? Inschaling is één ding, bijv. FWG 45, maar welke trede neem je dan mee in je tariefbepaling?

Voor de verfijning van de inschaling is het nodig om van de (lokale en/of regionale) markt te weten hoe die inschaling van de periodieken er bij de aanbieders uitziet. Vanuit (landelijke) benchmarks kan hier globaal invulling aan gegeven worden. Voor een meer exact beeld kan dat met behulp van een data-uitvraag bij de regionale en/of lokale aanbieders gebeuren.

8. Waarom maakt het het gesprek lastiger als er een voorstel met bepaalde waarden/parameters op tafel wordt gelegd? Je kan dan toch beide kanten op onderbouwen waarom iets wel of niet passend is?

Er zijn verschillende wegen die naar Rome leiden. Ons gaat het er vooral om dat je tijdig met elkaar het goede gesprek voert en alle keuzes en aannames van weerskanten goed kunt onderbouwen.

9. Is het standaardiseren van producten niet randvoorwaardelijk voor het standaardiseren van tarieven?

Het standaardiseren van producten en het standaardiseren van tarieven is volgens de Jeugdautoriteit niet één op één afhankelijk van elkaar. Je zou ook bepaalde kostenonderdelen kunnen standaardiseren. Loonkosten van beroepskrachten zijn daar een voorbeeld van. Een uniforme set aan producten maakt het wel gemakkelijker om tarieven te standaardiseren.

10. In de benchmarks wordt geen aandacht besteedt aan de groep zorgboerderijen in Nederland. Stichting zorgboeren Zuid-Holland heeft daar onderzoek naar gedaan bij een aantal van hun zorgboeren en hieruit blijkt dat de gehanteerde overheadkosten tussen de 30 en 35% liggen. Bij zorgboeren komt dit niet overeen waardoor zij in tarievenafspraken veel uit te leggen hebben. Hoe kijken jullie daarnaar?

Wij vinden dat zogenoemde systeemaanbieders geen afwijkend tarief moeten krijgen omdat ze systeemaanbieder zijn en zorgboeren niet omdat ze zorgboer zijn en beide daardoor afwijkende overheadkosten hebben. Een additionele systeemfunctie of boerderijfunctie is wellicht wel separaat te bekostigen als expliciet gemaakt kan worden welke prestatie daarvoor wordt geleverd en wat daarvan de toegevoegde waarde is voor de zorg van de jeugdige. Het is aan gemeenten om te bepalen of zij behoefte hebben aan dergelijke additionele functies en wat dat ze waard is.

11. Wie kan sturen op standaardisatie bedrijfsvoering bij aanbieders?

In eerste instantie de aanbieders zelf en hun brancheorganisaties zoals bijvoorbeeld Jeugdzorg Nederland.

12. Ziet de Jeugdautoriteit het onderscheid tussen reguliere aanbieders en systeemaanbieders?

Volgens de Jeugdautoriteit zouden voor gelijke producten, diensten en resultaten gelijke prijzen moeten gelden, ongeacht wie ze levert. Wij kunnen ons voorstellen dat er zogenoemde systeemfuncties zijn (veelal uitgevoerd door grote aanbieders en gericht op opleiding, innovatie, transformatie of hoog specialistische zorg) die separaat bekostigd worden. Het gaat er dan wel om dat expliciet beschreven wordt wat die functies zijn. Vervolgens is het aan gemeenten om vast te stellen in hoeverre zij dergelijke functies willen inkopen en financieren.

13. Wat vindt de Jeugdautoriteit van de methode om vooral veel op basis van gemiddelden te werken, zoals gemiddeld efficiënte aanbieder, gemiddelde cao mix, gemiddelde functiemix? Hiermee sluit je toch altijd een groep die hierboven zit uit? Is er een alternatief?

In essentie is het werken met referentiecijfers zinvol om ook te sturen op efficiëntie. Daarbij moeten de cijfers wel recht doen aan de regionale context en marktsituatie (als een product door 40 aanbieders geleverd wordt, dan kan dat de basis zijn voor gemiddelde cao mix). Het is dus van belang om te kijken wat de standaarddeviatie is bij het gemiddelde en wat het effect is van eventuele uitschieters. In het algemeen ziet de Jeugdautoriteit het werken op basis van gemiddelden als een bruikbare methode waarbij goed gekeken moet worden naar de context en hoe de gemiddelden worden toegepast. Indien (zorginhoudelijk) relevant kunnen regio/gemeenten er nog voor kiezen om meerdere producten, diensten of resultaten te definiëren en in te kopen. Dit leidt tot meerdere groepen met weer andere berekeningen van gemiddelden.

14. In hoeverre is juist een mix in wat lichtere specialistische jeugdhulp van belang om ook de complexe jeugdhulp te leveren in het licht van behouden arbeidspotentieel? Alleen complexe problematiek leidt tot extra inzet, overwerk, stress, etc. bij bestaande fte. Is dit voor een systeemorganisatie ook niet een risico wanneer overgegaan wordt op deze wijze van differentiatie?

Het behouden van arbeidspotentieel is een vraagstuk op zich. Het is lastig om in algemene termen aan te geven hoe daar in tarieven rekening mee gehouden moet worden. Overigens kunnen we ons voorstellen dat complexe problematiek, of andersoortige functies zoals consultatie en inhoudelijke vakontwikkeling, kan leiden tot intellectuele uitdagingen, afwisseling, werkplezier etc. Veel hangt in onze ogen af van hoe het totaalplaatje is gedefinieerd (bekostigingswijze in combinatie met invulling van producten en resultaten).

15. Voor regio Groningen zijn wij nieuwsgierig op welke wijze Groningen onderzocht is en waarop de conclusie gestoeld is.

Van de regio Groningen beschikten wij niet over een kostprijsonderzoek, dus van die regio zijn geen gegevens meegenomen in onze analyse.

16. Ik mis een belangrijke constatering; we hebben het over producten maar dat bestaat helemaal niet. In de GGZ bijvoorbeeld is een behandeling voor een eetstoornis echt wat anders dan een lichte angststoornis. Dat zijn compleet verschillende producten die nu voor één tarief worden aanbesteed. Het werken met dit soort producten leidt tot cherrypicking op de lichte zorg die daarmee veel te duur betaald wordt. Mijn ervaring is dat er steeds minder data uitvraag gedaan wordt, maar dat het andersom gedaan wordt. Er worden parameters gekozen door een extern bureau en aanbieders mogen reageren, maar dat maakt het gesprek erg lastig. Herkennen jullie dit beeld?

Hoewel de methodologie van kostprijsonderzoeken van de regio's verschilt, zien wij dit ook terug. In uw voorbeeld lezen wij de oproep om meer producten te differentiëren en te beprijzen. De regio's en de aanbieders moeten daar vooraf goed het gesprek over voeren. Daarnaast hangt dit vraagstuk ook af van die ruimte die wel of niet geboden wordt in contracten om bepaalde jeugdigen te weigeren (hetgeen een vorm van cherrypicking zou kunnen zijn).

17. Eén van de conclusies is dat benchmarks grote invloed hebben. Weten jullie of hier voldoende invloed/input vanuit jeugdzorgaanbieders is, of dat dat één van de kansen is? En zo ja, welke benchmarks (van welke organisaties) zijn dan aan te bevelen?

Veel benchmarks zijn niet openbaar. Wat wij vanuit dit onderzoek constateren is dat de bestaande benchmarks vaak:

- landelijk zijn;
- niet voor de jeugdzorgsector en/of een ander doeleinden zijn opgezet;
- een beperkte onderzoekspopulatie hebben.

We zien betere en openbare referentiecijfers (met eenduidige definities) vanuit benchmarks als één van de kansen om tot betere tarieven te komen.